

Het bouwen van netwerken – Zo werken we samen aan kwaliteit van bestaan

In ieder leven ontstaan zorgvragen, van een vraag naar een helpende hand tot een intensieve zorgvraag. Mantelzorgers, naasten, vrijwilligers en eventueel aanvullend professionals bieden hulp en ondersteuning. Samen vormen zij een netwerk. Ook technologie en hulpmiddelen kunnen een antwoord geven op de vraag.

De netwerken kunnen bestaan uit een netwerk rondom de mens met een zorgvraag. Of een netwerk tussen professionals of organisaties. De manier waarop een netwerk tot stand komt wisselt, en ook de samenstelling en werkwijze van een netwerk kan per situatie en in de tijd veranderen.

Door het delen van voorbeelden kunnen we van elkaar leren en elkaar inspireren.

#voorbeelden #generiekkompas #netwerknonna #samenwerken #kwaliteitskompas
#domeinoverstijgend #netwerkversterking #bouwsteen2

In dit artikel staat Netwerk Nonna centraal, een samenwerkingsverband van 14 organisaties in de ouderenzorg in de regio Nijmegen.

We spreken met programmaleider Yvonne Beckers en met Esther van Dalen, directeur van Zorggroep De Laren; deelnemer in het netwerk.

Wat is Netwerk Nonna?

Yvonne Beckers licht toe dat de organisaties die deelnemen aan het netwerk samenwerken op verschillende thema's, zoals Goed Wonen. Dat gaat vooral over de transformatie van traditionele verpleeghuizen in nieuwe geclusterde woonvormen en het versterken van gemeenschapskracht – ook wel 'community building' genoemd. Dat doen we door ontmoetingsruimtes van Nonna-organisaties beschikbaar te stellen voor de buurt en het verkrijgen van structurele financiering voor deze ontmoetingsruimtes. Allemaal met als doel ervoor te zorgen dat mensen langer in hun eigen huis, hun eigen wijk kunnen blijven wonen.

'Fijn Werken' is een tweede thema, vervolgt Yvonne. Hier geven we antwoord op arbeidsmarktvraagstukken. Denk aan de flexibilisering van arbeid, maar ook de invulling van zorgteams in de toekomst. Alles wat we doen in dit soort projecten, delen we en maken we tastbaar voor alle Nonna-partners én voor burgers in de regio. Een derde thema is 'Slim

Samen'. Daaronder vallen de meer infrastructurele onderwerpen, zoals de inzet van de Specialist Ouderengeneeskunde in de eerstelijns, regionaal wachtlijstbeheer (Nonna Wijzer), de medische Avond-, Nacht- en Weekend-dienst, zorgtechnologie en het aanjagen van de maatschappelijke dialoog.

Netwerk Nonna is ontstaan vanuit een gevoel van urgentie om de dubbele vergrijzing het hoofd te kunnen bieden. Hoe benutten we alle woon- en medewerkerscapaciteit die we hebben in de regio? Vanuit zorgkantoren is er geld beschikbaar gesteld voor innovaties in de ouderenzorg. Verschillende organisaties zijn toen al gaan samenwerken op projecten. Drie jaar geleden is die samenwerking geformaliseerd in Netwerk Nonna.

Wat is de toegevoegde waarde van Nonna?

Esther van Dalen: De afgelopen anderhalf jaar is er veel geïnvesteerd in het onderling vertrouwen tussen de organisaties. We zijn veel met elkaar in contact op elk niveau in de organisatie. We zoeken de schuring én verbinding op, bijvoorbeeld tijdens jaarlijkse heidagen met bestuurders. Vervolgens zijn we vanuit de inhoud gaan kijken hoe de ouderenzorg voor de toekomst vormgegeven kan worden. Doordat we hebben geïnvesteerd in goede onderlinge relaties kan iedereen elkaar snel vinden en zijn verschillende belangen bespreekbaar binnen Nonna. Dat vind ik mooi. De lijnen zijn kort; je weet wat er bij de ander speelt.”

Er zijn inmiddels diverse projecten afgerond, gestart of in voorbereiding. Yvonne vindt het mooi om te zien

dat gedurende de tijd de gedachtegang van mensen is veranderd. “We zien een beweging ontstaan waar mensen het zelf ook echt belangrijk gaan vinden om hun bijdrage te leveren aan de veranderende ouderenzorg. Er wordt veel met elkaar gedeeld en van elkaar geleerd. Vraagstukken worden gezamenlijk opgepakt ten behoeve van het geheel. Je hoeft het wiel niet opnieuw uit te vinden.”

Voor afzonderlijke organisaties is het lastig om maatschappelijk de dialoog te voeren, over de veranderende zorg bijvoorbeeld. Ze staan immers nauwelijks in contact met de toekomstige zorgvrager. Als Netwerk Nonna maken we dit onderwerp bespreekbaar in de regio Nijmegen met behulp van podcasts, theatervoorstellingen en andere creatieve oplossingen. Dat doen we in samenwerking met gemeenten en andere netwerken in de regio. Ook voor informele zorg, de inzet van naastenkracht, wordt er binnen Nonna in samenwerking met ondermeer welzijns- en vrijwilligersorganisaties een gezamenlijke lijn uitgedacht en beproefd.

Hoe kunnen kleine en grote zorgaanbieders elkaar versterken in de regio?

Binnen Netwerk Nonna vind je compacte en grotere zorgaanbieders. We proberen van elkaar te leren en oog te hebben voor elkaars perspectief, vertelt Esther. “Er wordt met een open blik gekeken naar oplossingen voor de toekomst. Ik denk dat de compactere organisaties zaken wat pragmatischer aanvliezen. Dit kan soms heel verfrissend werken, maar soms is het iets te kort door de bocht. Dan is het goed dat je vanuit een breder perspectief, meer beleidsmatig en visionair naar een probleem kijkt. Het bij elkaar brengen van die twee lijnen zie je duidelijk gebeuren binnen Nonna.”

Uitdagingen die bij een netwerk komen kijken

Nonna is een transformatie. Het is soms drie stappen vooruit, en dan weer één achteruit, legt Esther uit. Als een zorgorganisatie lid wil worden van Nonna dan moet zij werkzaam zijn in de zorgregio Nijmegen. Daarnaast eisen wij dat er bestuurlijke afvaardiging is in het bestuurdersnetwerk, voegt Yvonne eraan toe. Bij sommige partijen zie je dat dit niet goed lukt, waardoor ze verminderd of niet actief meedoen. Soms komt dit door tijdsgebrek. We proberen deze organisaties alsnog te betrekken door ze periodiek bij te praten of door ze betrekken bij pilots.

Waar zien jullie jezelf in vijf jaar staan?

Yvonne: Over vijf jaar zijn we het netwerk waarin we ervaren hebben dat we elkaar keihard nodig hebben – in de VVT en daarbuiten. Dan staat er een nieuwe structuur voor domeinoverstijgende samenwerking binnen de VVT. We merken dan allemaal dat Nonna effect en impact heeft. Dat we voor alle partijen iets opleveren. De zachte en de harde kant gaan binnen Nonna hand in hand. Ja, we vertrouwen elkaar en willen met elkaar delen, van elkaar leren. Tegelijkertijd moet het ook iets doen, iets opleveren. Esther vult aan: Daarmee willen we de zorg toegankelijk en beschikbaar houden voor de regio, met alle uitdagingen die in de toekomst op ons pad komen. Yvonne: Dat het een tweede natuur is om het informele netwerk optimaal aan te sluiten. Dat we gebruik maken van data. En dat we meer aan het roer kunnen staan om te sturen.

Wat zouden jullie iemand willen meegeven die een soortgelijk netwerk wil opbouwen?

“Doorzettingsvermogen”, zegt Esther gelijk met een glimlach. Investeer in de relaties, dat heb ik wel heel erg geleerd bij Nonna. Een opmerking die Yvonne op een positieve manier raakt: “Dát is voor mij het allerbelangrijkste. Om elkaar te horen en te zien in wat er echt speelt. Om erachter te komen wat zich onder de waterlijn begeeft. Dat er ruimte is voor openheid, eerlijkheid en feedback. En dat we elkaar vasthouden als het moeilijk is, ook als het niet moeilijk lijkt.”

Meer weten? Kijk op www.netwerknonna.nl.